

<http://physicsweb.org/article/news/9/2/15>

2005/02/25

کاسینی رازها ی کیوان را آشکار می کند

با نتایج - اخیر - ماهواره ی کاسینی [1]، فضادانش پیشه ها چیزها ی جدید ی در باره ی کیوان آموختند. پژوهش گران ی که در برنامه ی مشترک ناسا / اسا [2] کار می کنند، بر اساس داده های نه ماہ اول کار این فضایپیما هشت مقاله ی جدید منتشر کرده اند. کاسینی از ژوئن گذشته شروع کرد دور کیوان بگردد. این مقاله ها شواهدی از ساختارها ی حلقه ای و قمرها ی جدید می دهند، و اطلاعات جدیدی هم در باره ی مغناطوکره ی این سیاره و قمرها ی قبل از ساخته شده ی آن می دهند.

حلقه ها ی کیوان از جنس ذره ها ی یخ مخلوط با سنگ اند. این حلقه ها، از قرن هفده که گریستیان هویخنس [3] آنها را مشاهده کرد اخترشناس ها را شیفتیه ی خود کرده اند. برنامه های ویژه [4] در بیش از بیست سال پیش، فقط برنامه های عبور از کنار بودند، اما کاسینی دست کم چهار سال در مدار کیوان خواهد بود. گروه تصویر برداری ی کاسینی به سرپرستی ی کولاین پرک [5] از مؤسسه ی علوم فضایی [6] در بولیدر کلراد، پدیده های جدید ی در حلقه های کیوان مشاهده کرده (از جمله ساختارها ی کاهش کل، خالدار، و ریسمانی) و جریبات جدیدی هم درون حلقه های آشکار کرده است. پرک و هم کاران ش ضمناً حلقه های باریک جدیدی بین حلقه های A و F کشف کردن. به علاوه، با بررسی ی موج های چگالی بی که قمرها ی آنلیس [7] و پان [8] در حلقه های درست می کنند، توانسته اند جرم ها و مدارها ی این قمرها را دقیق تر از قبل حساب کنند. این نتایج جدید نشان می دهند هم آنلیس و هم پان بسیار متخلخل اند [9].

پارسال پرک و هم کاران ش چندین قمر جدید یافته بودند که قطر هر یک حدود پنج کیلومتر یا کمتر بود. حالا دریافتیه اند یکی از این قمرها (به اسم پلیدئوکس [10])

در واقع - قمر - هم راه - یکی از قمرها ی بزرگتر به اسم - دینه [11] است. تا کنون کیوان تنها سیاره ای است که برایش قمر - هم راه با یک قمر - دیگر پیدا شده. این گروه ضمناً کشف کرده ممکن است فُقیهه [12] (بیرونی ترین قمر - کیوان) موادی غنی ازیخ داشته باشد که با یک لایه ی مواد - سنگی ی تیره‌تر پوشش یافته اند [13].

وقتی کاسینی به کیوان نزدیک می‌شد، یکی از ابزارها یعنی (تجزیه‌گر - غبار - کیهانی [14]) جریان‌ها یعنی از ذره‌ها یعنی ریز - غبار به قطر - کمتر از 20 نانومتر آشکار کرد که با سرعت‌ها یعنی تا 100 کیلومتر بر ثانیه از کیوان می‌گریزند. گروهی به سرپرستی ی ساشا کمپف [15] از مؤسسه ی ماکس پلانک [16] در هیدلبرگ - آلمان، دریافت‌های بیشتر - این ذره‌ها سیلیکات دارند، که از آن بر می‌آید این‌ها ناخالصی‌ها یعنی از ماده یعنی یخی ی حلقه‌ها یند ته خود - ذرات - یخ [17].

پنج مقاله ی دیگر درباره ی سنجش‌ها یعنی از مغناطیسی کیوان اند. دیوید یانگ [18] از مؤسسه ی پژوهشی ی جنوب - غربی [19] در سن آتنی، و همکاران - ش، شواهدی برای وجود - چهار ناحیه ی متمایز در مغناطیسی داده اند، که فرق - شان با هم در ویژه‌گی‌ها یعنی کپه‌ای ی پلاسمای ترکیب - یونی است. میشل دائرتی [20] از ایمپریال کالج - لندن [21]، و همکاران - ش هم گزارش کرده اند صفحه ی جریان - درون - مغناطیسی نازک‌تر و گسترده‌تر از آن ی است که قبلاً دیده شده بود.

- [1] Cassini
- [2] NASA/ESA
- [3] Christiaan Huygens
- [4] Voyager
- [5] Carolyn Porco
- [6] Space Science Institute
- [7] Atlas
- [8] Pan
- [9] Science **307** 1226
- [10] Polydeuces
- [11] Dione

- [12] Phoebe
- [13] Science **307** 1237
- [14] Cosmic Dust Analyser
- [15] Sascha Kempf
- [16] Max Planck Institute
- [17] Science **307** 1274
- [18] David Young
- [19] Southwest Research Institute
- [20] Michele Dougherty
- [21] Imperial College London